

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Кононенко Р.В.

“18” травня 2023 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри
технологій у птахівництві,
свинарстві та вівчарстві

Протокол № 10 від “14” 05 2023 р.

Завідувач кафедри
Лихач В.Я.

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Технологія
виробництва і переробки продукції
тваринництва

Прокопенко Н.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Технологія виробництва продукції вівчарства**

Спеціальність 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Факультет Тваринництва та водних біоресурсів

Розробники:

Туринський В.М. – професор кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві, доктор с.-г. н., професор

Богданова Н.В. – доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві, кандидат с.-г. н., доцент

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

«ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь				
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>			
Спеціальність	<i>204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»</i>			
Освітня програма	<i>Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</i>			
Характеристика навчальної дисципліни				
Вид	Обов'язкова			
Загальна кількість годин	150			
Кількість кредитів ECTS	5			
Кількість змістових модулів	3			
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–			
Форма контролю	<i>Екзамен</i>			
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання				
	денна форма навчання	денна форма СТН	заочна форма навчання	заочна форма СТН
Курс (рік підготовки)	4	3	4	2
Семестр	7	5	7	4
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>45</i>	8 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття	<i>30 год.</i>	<i>45</i>	10 год.	10 год.
Самостійна робота	<i>105 год.</i>		72 год.	72 год.
Індивідуальні завдання			-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>3 год.</i>	6	-	-

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета. Викладення навчальної дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства” має на меті дати студентам систему теоретичних знань і практичних навичок з розведення, відтворення овець, годівлі, утримання та технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки продукції вівчарства: вовни, ягнятини, баранини, молока, смушків, овчин та шкірсировини; закласти наукові основи формування конкурентоспроможного напрямку в господарствах різних форм власності та підпорядкування.

Завдання вивчення навчальної дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства” в кінцевому результаті полягає в тому, щоб підготувати фахівця (технолога) високої кваліфікації з питань: отримання продукції високої якості, технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки товарної продукції вівчарства. Мета досягається через вирішення спеціальних освітніх і виховних завдань. Спеціальні освітні завдання вирішуються у процесі засвоєння студентами теоретичних і практичних основ дисципліни: походження і породи овець, теоретичні основи селекції та методи розведення, організація племінної роботи, технологічні рішення та способи виробництва і переробки продукції вівчарства в різних природно-екологічних зонах (Степ, Лісостеп, Полісся, Карпати) України. Крім спеціально освітніх, під час освоєння дисципліни, вирішуються також загальноосвітні і виховні завдання. У майбутніх фахівців розвивається світогляд і загальний кругозір, більш глибоке пізнання та розуміння ними суті біологічних властивостей живого організму, закономірностей його розвитку, потреби нарощування продукції вівчарства в країні, з метою збереження незалежності держави в питаннях продовольчої безпеки та задоволення потреб свого народу в традиційних видах комфортного вовнового та шубно-хутрового одягу, стабілізації політики зайнятості сільського населення, екологічної безпеки та регіонального розвитку територій.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК): здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

знання та розуміння предметної області та розуміння професії;

здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

прагнення до збереження навколишнього середовища.

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК): здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва;

здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективного ведення галузі тваринництва;

здатність складати раціони для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організувати нормовану їх годівлю з урахуванням річної потреби підприємства в кормах;

здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень;

здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва;

здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для ефективного ведення технології виробництва і переробки їх продукції;

здатність організувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва;

здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати;

здатність проводити санітарно-гігієнічні і профілактичні заходи на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва;

показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії з метою навчання співробітників підприємства;

контролювати якість виконуваних робіт;

впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища;

знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин;

обирати технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів;

застосовувати нормовану годівлю тварин;

оцінювати системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень;

наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва;

впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва;

організувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва;

аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати;

координувати проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва;

застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності;

показувати знання основних історичних етапів розвитку предметної області.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної і заочної форм навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Продукція овець														
Тема 1. Народного господарське значення, стан і перспективи розвитку вівчарства	1	9	1		-		4	7	1					6
Тема 2. Якісні властивості вовни та використання їх в системі оцінки і переробки сировини	2	15	2		4		4	8	1		1			6
Тема 3. Смушкова та овчинна продуктивність овець	3	7	-		2		4	8	1		1			6
Тема 4. М'ясна та молочна продуктивність овець	4	15	2		4		4	8	1		1			6
Разом за змістовим модулем 1		50	5		10		24	31	4		3			24
Змістовий модуль 2. Селекція овець														
Тема 1. Теоретичні основи селекції. Походження, одомашнення та доместикаційні зміни овець	5	7	2				6	8	2					6
Тема 2. Конституція та екстер'єр овець	6	9			4		6	6						6
Тема 3. Бонітування овець	7	9	2		4		6	10	2		2			6
Тема 4. Породи овець	8	2					8	8						8
Разом за змістовим модулем 2		27	4		8		26	32	4		2			26
Змістовий модуль 3. Технологія вівчарства														
Тема 1. Технологія відтворення стада овець	9	8	1		2		5	9	1					10
Тема 2. Структура і рух стада овець як основа розробки програм виробництва продукції овець	10	9	-		2		7	10			2			10
Тема 3. Утримання і догляд стада овець	11	10	1		2		7	11	1		-			10

Тема 4. Стандартизація продукції вівчарства	12	8	-		1		7	12	-		-		12
Тема 5. Технологія одержання, первинна обробка і переробка баранини	13	9	1		1		7	14	1		1		12
Тема 6. Технологія одержання, первинна обробка і переробка смушків і овчин	14	11	1		2		7	13	-		1		12
Тема 7. Технологія одержання, первинна обробка і переробка овечого молока	15	14	2		2		10	14	1		1		12
Разом за змістовим модулем 3	73		6		12		55	87	4		5		78
Усього годин	150		15		30		105	150	12		10		128

Програма та структура навчальної дисципліни для скороченого терміну денної і заочної форм навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Продукція овець														
Тема 1. Народногосподарське значення, стан і перспективи розвитку вівчарства	1	6	2		-		4	7	1					6
Тема 2. Якісні властивості вовни та використання їх у системі оцінки і переробки сировини	2	14	2		4		8	7	1		1			6
Тема 3. Смушкова та овчинна продуктивність овець	3	10	2		2		6	8	1		1			6
Тема 4. М'ясна та молочна продуктивність овець	4	20	4		4		12	8	1		1			6
Разом за змістовим модулем 1	50		10		10		30	31	4		3			24
Змістовий модуль 2. Селекція овець														
Тема 1. Теоретичні основи селекції. Походження, одомашнення та	5	11	4		2		5	8	2					6

доместикаційні зміни овець												
Тема 2. Конституція та екстер'єр овець	6	11	2		4		5	7				7
Тема 3. Бонітування овець	7	16	2		4		10	11	2		2	7
Тема 4. Породи овець	8	16	4		2		10					
Разом за змістовим модулем 2	54		12		12		30	26	4		2	20
Змістовий модуль 3. Технологія вівчарства												
Тема 1. Технологія відтворення стада овець	9	5	1		4		4	7	1			6
Тема 2. Структура стада овець як основа розробки програм виробництва продукції овець	10	8	-		4		4	6			2	4
Тема 3. Утримання і догляд стада овець	11	9	1		4		4	5	1		-	4
Тема 4. Стандартизація продукції вівчарства	12	6	-		2		4	4	-		-	4
Тема 5. Технологія одержання, первинна обробка і переробка баранини	13	9	1		4		4	6	1		1	4
Тема 6. Технологія одержання, первинна обробка і переробка смушків і овчин	14	7	1		2		4	5	-		1	4
Тема 7. Технологія одержання, первинна обробка і переробка овечого молока	15	11	2		3		6	6	1		1	4
Разом за змістовим модулем 3	76		23		23		30	33	4		5	24
Усього годин	180		45		45		90	90	12		10	68

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Продукція овець</i>		
1	Гістологічна будова вовни. Типи елементарних волокон	1
2	Будова руна. Види вовни	4
3	Класування вовни. Визначення виходу чистого волокна і реалізаційної ціни вовни	1
4	Товарна оцінка смушків і овчин	2
5	Оцінювання м'ясної продуктивності овець	2
6	Оцінювання молочної продуктивності овець	2
<i>Змістовий модуль 2. Селекція овець</i>		
7	Конституція овець та способи її оцінювання. Екстер'єр та інтер'єр овець	4
8	Бонітування овець. Аналіз і використання результатів бонітування для селекційних і технологічних цілей	4
<i>Змістовий модуль № 3. Технологія вівчарства</i>		
9	Структура і рух стада овець як основа розробки програм виробництва продукції овець	4
10	Проектування необхідної кількості приміщень, кормових майданчиків (базів), машин, обладнання і робочої сили для обслуговування овець впродовж року	4
11	Визначення економічної ефективності виробництва продукції вівчарства	2
	Усього	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Продукція вівчарства</i>		
1	Про фахову діяльність вівчарства	2
2	Поняття про вовну і її якісні властивості як основу цінності виробів з вовни	2
3	Кількісні показники вовнової продуктивності овець	2
4	Формування якісних і кількісних показників вовнової продуктивності овець	2
5	Овчинна продуктивність овець. Характеристика різних груп овчин. Вади овчин	2
6	М'ясна продуктивність овець. Особливості баранини	2
7	Молочна продуктивність овець. Молоко овець як харчовий продукт	2

<i>Змістовий модуль 2. Селекція овець</i>		
8	Теоретичні основи селекції овець	2
9	Походження, одомашнення та доместикаційні зміни овець	2
10	Продуктивні особливості овець	2
11	Зоологічна і виробнича класифікація овець	2
12	Тонкорунні породи овець. Зони породного районування	2
13	Напівтонкорунні породи овець. Зони породного районування	2
14	Напівгрубововнові породи овець. Зони породного районування	2
15	Грубововнові породи овець. Зони породного районування	2
16	Походження і продуктивність спеціалізованих порід овець	2
<i>Змістовий модуль 3. Технологія вівчарства</i>		
17	Структурні компоненти технології: спосіб виробництва і процес виробництва	4
18	Суягність, підготовка і проведення ягніння вівцематок	4
19	Технологія вирощування ягнят від народження до відлучення	4
20	Технологія вирощування молодняка після відлучення від маток	4
21	Культурні довголітні пасовища для овець	2
22	Інтенсивне вирощування молодняка і нагул (відгодівля) дорослих овець	4
23	Механізація процесу годівлі і напування овець	2
24	Механізація прибирання гною	2
25	Механізація стриження овець	2
26	Утримання і догляд овець у зимовий період року	4
27	Утримання і догляд овець у літній період року	4
28	Використання собак при утриманні і догляді овець	2
29	Одержання, первинна обробка і переробка продукції овець	6
30	Підготовка овець до стриження. Методи стриження	4
31	Загальні принципи профілактики хвороб	2
32	Доїння овець і переробка молока	4
33	Забій ягнят на смушки, консервування і вичинювання смушок	2
34	Забій овець на м'ясо	2
35	Економіка вівчарства в сучасних умовах національного і світового ринку	2
Усього годин		90

6. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Як утворюється вовнове волокно, що впливає на його ріст?
2. Гістологічна будова вовни
3. Вовноутворюючі структури шкіри овець
4. Хімічний склад і хімічні властивості вовни
5. Особливості пуху, ості, перехідного, мертвого та сухого волосу.
6. Що покладено в основу класифікації типів елементарних волокон?
7. Чому ми називаємо “мертвий волос”?
8. Про що свідчить звивистість вовни?
9. Чому вовнові волокна утримуються у пучках?
10. На основі чого визначають вид вовни?
11. Ознаки оцінювання однорідної вовни
12. За якими ознаками оцінюють неоднорідну вовну?
13. Дайте характеристику тонкої вовни
14. Дайте характеристику напівтонкої вовни
15. Дайте характеристику напівгрубої вовни
16. Дайте характеристику грубої вовни
17. Особливості цигайської вовни
18. Ознаки оцінювання мериносової вовни
19. Ознаки оцінювання кросбредної вовни
20. Особливості романівської вовни
21. Назвіть компоненти настригу немитої вовни
22. Назвіть компоненти настригу чистої вовни
23. Дайте визначення терміну «руно». Вкажіть його елементи
24. Що означає «брадфордська якість тонини вовни?»
25. “Голодна” тонина вовни та її значення
26. Які ви знаєте методи визначення тонини вовни
27. Назвіть експертні методи визначення тонини вовни
28. Методи визначення міцності вовни
29. Від чого залежить довжина вовни?
30. Від чого залежить колір і блиск вовни?
31. Назвіть ознаки оцінювання якості смушка?
32. Охарактеризуйте типи завитків каракулю
33. Охарактеризуйте смушкові групи ягнят і каракулю
34. Ознаки оцінювання овчинної продуктивності овець
35. Молоко овець як харчовий продукт. Хімічний склад овечого молока
36. Фактори, що обумовлюють молочну продуктивність овець
37. Ознаки оцінювання молочної продуктивності овець
38. Технології доїння овець і переробки молока
39. Ознаки оцінювання м'ясної продуктивності овець
40. Прижиттєві ознаки м'ясної продуктивності овець
41. Післязайні ознаки м'ясної продуктивності овець
42. Зазначте фактори, що обумовлюють м'ясну продуктивність овець
43. Особливості баранини
44. Забій овець на м'ясо
45. Морфологічний і хімічний склад м'яса
46. Зміни якості м'яса під час зберігання
47. Розбирання туш баранини
48. Господарсько-біологічні особливості овець

49. Які ви знаєте типи конституції овець? Їхній зв'язок із продуктивністю
50. Які методи застосовують при оцінці екстер'єру овець?
51. Назвіть статі тіла овець
52. Якими промірами користуються при оцінці овець?
53. Методи племінної роботи у вівчарстві
54. Відбір і підбір у вівчарстві
55. Особливості відбору баранів-плідників
56. Добір овець
57. Сучасні уявлення про породу овець
58. Класифікація овець за зоологічними ознаками
59. Виробнича класифікація овець
60. Продуктивні особливості тонкорунних порід овець
61. Продуктивні особливості напівтонкорунних порід овець
62. Продуктивні особливості напівгрубововнових порід овець
63. Продуктивні особливості грубововнових порід овець
64. Продуктивні особливості м'ясних порід овець
65. Продуктивні особливості молочних порід овець
66. Загальне поняття про бонітування
67. Обґрунтування вибору ознак бонітування
68. Індивідуальне бонітування овець
69. Класне бонітування овець
70. У чому відмінність між індивідуальним і класним бонітуванням овець?
71. Бонітувальний ключ
72. Контингент бонітування
73. Строки бонітування овець
74. Бонітування тонкорунних порід овець
75. Бонітування напівтонкорунних порід овець
76. Бонітування напівгрубововнових порід овець
77. Бонітування грубововнових порід овець
78. Бонітування овець романівської породи
79. Бонітування овець каракульської породи
80. Бонітування овець сокільської породи
81. Мічення овець
82. Особливості племінної роботи в господарствах різних типів
83. Спосіб і процес виробництва
84. Технологія утримання вівцематок
85. Літнє утримання овець
86. Зимове утримання овець
87. Годівля овець
88. Статева і відтворна зрілість овець
89. Підготовка баранів-плідників і маток до парування
90. Організація парування (осіменіння) овець
91. Підготовка і проведення ягніння
92. Формування сакманів
93. Особливості технології вирощування ягнят від народження до відлучення
94. Технологія вирощування молодняка після відлучення від маток
95. Технологія вирощування ремонтного молодняка
96. Нагул і відгодівля овець
97. Ветеринарно-санітарний захист вівчарських підприємств
98. Механізація процесу годівлі
99. Механізація прибирання гною
100. Особливості організації стриження овець

101. Підготовка овець до стриження
102. Методи стриження
103. З якою метою проводять «купку» овець?
104. Класування й сортування вовни
105. Організація продажу вовни
106. Розмір стада овець
107. Статеві і вікові групи овець
108. Структура стада овець
109. Принципи формування маточних отар
110. Формування групи баранів-плідників
111. Загальне поняття про оборот стада
112. Річний рух стада овець
113. Помісячний рух стада овець
114. Принцип розрахунку річної потреби кормів для стада овець
115. Принцип розрахунку річної потреби поживних речовин для стада овець
116. Принцип розрахунку виробництва вовни по стаду овець
117. Принцип розрахунку виробництва баранини по стаду овець

Комплекти тестів

Модуль 1

№ 1

Доповніть речення:

За хімічною природою вовна майже на 97-98% складається з білка

№ 2

Вкажіть основні властивості вовни:

1. Поглинає і утримує вологу
2. Має низьку теплопровідність
3. Пропускає ультрафіолетові промені
4. Не пропускає ультрафіолетові промені
5. Міцно утримує барвники
6. Слабко загорається
7. Швидко загорається
8. Є хорошим ізолятором шуму і електрики

№ 3

Вкажіть, які з названих амінокислот, що входять до складу вовни, мають найбільшу питому вагу:

1. Цистин
2. Глутамінова кислота
3. Метіонін
4. Гістидин
5. Аргінін
6. Триптофан

№ 4

Вкажіть причини звалювання вовни:

1. Наявність лусок на поверхні волокон
2. Тонина вовни і здатність її до петлювання
3. Механічні властивості (пружність, еластичність та пластичність вовнинок)
4. Наявність у вовні сірки

№ 5

Приведіть у відповідність визначення різних видів вовни:

Вид вовни:

Визначення:

- А. Тонка 1. Складається тільки з різних типів волокон (неоднорідна), де значно переважають пух та перехідний волос, ость, тонка чи середньої тинини, мало або зовсім немає мертвого й сухого волосу; має косичну будову руна
- Б. Напівтонка
- В. Напівгруба 2. Складається тільки з перехідного волосу або пуху і перехідного, вирівняних за тининою, має штапельну і штапельно-косичну будову, тинину 25,1 мкм і більше (58-ма якість і нижче)
- Г. Груба 3. Складається тільки з пуху (однорідна), має штапельну будову руна, тинину до 25 мкм (60-ї якості й вище)
4. Складається з різних типів волокон (неоднорідна), де пуху й перехідного волосу мало, але багато грубої ості, сухого та мертвого волосу; має косичну будову руна

№ 6

Приведіть у відповідність кількісні показники вовни:

Показник:

Визначення:

1. Настриг немітої вовни А. Це відношення у відсотках маси чистого волокна до маси немітої вовни
2. Настриг чистої вовни Б. Це маса руна
3. Вихід чистого волокна В. Це вихід чистої вовни з одного руна

№ 7

Розподілити за виробничими напрямками вівчарства наведені породи овець та рівень їх продуктивності:

Виробничі напрями вівчарства	Порода	Рівень вовнової продуктивності		
		Настриг немітої вовни	Настриг чистої вовни	Вихід чистої вовни
1. Тонкорунне	А. Українська м'ясо-вовнова	А. Високий	1. Високий	α. Високий
2. Напівтонкорунне	Б. Асканійська тонкорунна	Б. Середній	2. Середній	β. Середній
3. Грубововнове	В. Українська гірськокарпатська	В. Низький	3. Низький	γ. Низький

№ 8

Приведіть у відповідність категорії овчин

Категорія овчин:

Характеристика:

1. Шубні А. Шкури овець з однорідною вовною
2. Хутрові (цигейки) Б. Шкури овець з неоднорідною вовною
3. Шкіряні В. Шкури не придатні для виготовлення шубних і хутрових виробів
- Г. Шкури дорослих овець і молодняку після 4 – 6-місячного віку
- Д. Шкури мають дуже короткий, неміцний вовновий покрив, який містить велику кількість мертвого волосу

№ 9

Вкажіть ознаки м'ясної продуктивності овець різного віку:

Вік

Ознака

- А. Молодняк овець 1. Велика маса туші

Б. Дорослі вівці

2. Невисока калорійність м'яса
3. Високі витрати корму на 1 кг приросту
4. Невисокий вміст жиру в туші
5. Великий відсоток м'язів у туші
6. Невелика маса туші
7. Висока калорійність м'яса
8. Невисокі витрати корму на 1 кг приросту
9. Високий вміст жиру в туші
10. Середній відсоток м'язів у туші

№ 10

Забійний вихід у овець становить, %:

1. 15 - 35
2. 35 - 55
3. 75 - 80

№ 11

Зазначте основні особливості баранини:

1. Містить у 2 – 3 рази менше холестерину, ніж свинина та яловичина
2. Містить у 2 – 3 рази більше холестерину, ніж свинина та яловичина
3. Багате джерело незамінних амінокислот
4. Жир має високу точку топлення і застигання

№ 12

До основних ознак молочної продуктивності овець слід віднести:

1. Надій молока за лактацію
2. Плодючість
3. Тривалість лактації
4. Багатоплідність
1. Вміст жиру, білка та сухої речовини у молоці
6. Поліестричність
7. Придатність до машинного доїння

№ 13

Лактація у спеціалізованих (молочних) порід овець триває:

1. 2 - 4 міс
2. 4 – 5 міс
3. До 7 міс

№ 14

Вміст жиру (%) в молоці овець коливається від:

1. 3,5 до 4,5
2. 5 до 7
3. 6 до 9
4. 15 до 19

№ 15

На одержання 1 кг м'якого сиру (бринзи) витрачають овечого молока, (кг):

1. 5
2. 7
3. 10
4. 13

МОДУЛЬ 2

№ 1

Назвіть, які з перелічених ознак покладено в основу зоологічної і виробничої класифікації порід овець:

Класифікації порід

Ознаки класифікації

А. Зоологічна

1. М'ясна продуктивність

Б. Виробнича

2. Довжина хвоста
3. Форма хвоста
4. Тип вовнового покриву
5. Смушкова продуктивність
6. Відкладення жиру вздовж хвоста
7. Відкладення жиру біля кореня хвоста і на крупі
8. Вовнова продуктивність
9. Овчинна продуктивність
10. Молочна продуктивність

№ 2

Згідно виробничої класифікації за типом вовнового покриву породи овець поділяють на:

1. Тонкорунні
2. Напівтонкорунні
3. М'ясо-вовнові
 1. Вовново-м'ясні
 2. Напівгрубововні
 3. Грубововні

№ 3

Згідно виробничої класифікації за характером продуктивності породи овець поділяють на:

1. Вовнові
2. Тонкорунні
3. Вовново-м'ясні
 1. М'ясо-вовнові
 2. Шубні
 3. Грубововнові
 4. Смушкові
 5. М'ясо-сальні
 6. М'ясо-сально-вовнові
10. М'ясо-вовново-молочні

№ 4

Вкажіть породи овець молочного напрямку продуктивності:

1. Українська гірсько-карпатська
2. Олібс
3. Шароле
4. Остфрізька

№ 5

Вкажіть породи овець м'ясного напрямку продуктивності:

1. Прекос
2. Олібс
3. Шароле
4. Остфрізька

№ 6

Із наведеного переліку характеристик вказати ті, що властиві тонкорунним вівцям:

1. Низький вихід чистого волокна, %
2. Висока складчастість шкіри
3. Високий вміст жиру і поту у вовні
4. Висока густина вовни
5. Низький настриг немітої вовни

№ 7

Селекція – це:

1. Наука про створення і розмноження сільськогосподарських тварин і птиці та поліпшення їхніх спадкових якостей
2. Теоретичні основи і практичні методи спадкового поліпшення тварин
3. Система знань і методів що забезпечує реалізацію спадкових задатків тварин у вигляді продукції

№ 8

Селекційний диференціал – це:

1. Середній показник ознаки по всіх відібраних тваринах
2. Різниця між середніми показниками ознаки у відбраної для відтворення групи тварин і середніми даними по стаду овець
3. Взаємозв'язок між господарсько-корисними ознаками
4. Період від народження самої тварини до народження її нащадків, залишених для розведення

№ 9

Вкажіть інтервал між поколіннями у вівчарстві, років:

1. 1,0 – 2,5
2. 2,5 – 3,0
3. 3,0 – 4,0
4. 4,0 – 5,0

№ 10

Який відбір має вирішальне значення у вовновому вівчарстві?

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний
3. За продуктивністю
4. За походженням
5. За якістю потомства

№ 11

Який вид відбору є основним у племінному вівчарстві ?

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний

№ 12

Який вид відбору є основним у неплемінних господарствах ?

1. Масовий (класний)
2. Індивідуальний

№ 13

Бонітування овець – це:

1. Відбір кращих тварин для поповнення основних отар баранів-плідників і вівцематок
2. Комплексна оцінка тварин за якістю нащадків
3. Комплексна оцінка продуктивності тварин
4. Оцінка та відбір овець для відгодівлі

№ 14

Яка мета бонітування овець?

1. Встановлення комплексного класу овець
2. Уточнення записів племінного обліку
3. Визначення виробничого призначення та проведення контрольної відгодівлі
4. Відбір кращих тварин для поповнення основних отар баранів-плідників і вівцематок

№ 15

Згідно з вимогами мінімальних показників продуктивності молодняку у віці 12 місяців та дорослих овець поділяють на класи:

1. Еліта-рекорд
2. Еліта
3. Перший
4. Другий

5. Брак

МОДУЛЬ 3

№ 1

Технологія – це:

1. Наука про створення і розмноження сільськогосподарських тварин і птиці та поліпшення їхніх спадкових якостей
2. Теоретичні основи і практичні методи спадкового поліпшення тварин
3. Система знань і методів що забезпечує реалізацію спадкових задатків тварин у вигляді продукції

№ 2

Зазначте компоненти способу виробництва

1. Відтворення поголів'я овець
2. Годівля овець
3. Утримання і догляд овець
4. Одержання, первинна обробка і переробка продукції овець

№ 3

Літній пасовищний період на півдні України триває:

1. 110 - 160 діб
2. 160 – 210 діб
3. 210 – 220 діб

№ 4

Статева зрілість у овець настає у віці, міс:

1. 3 - 5
2. 4 - 6
3. 6 - 8
4. 10 - 12

№ 5

Господарська зрілість у овець настає у віці, міс:

1. 4 - 6
2. 9 - 10
3. 10 - 12
4. 16 - 18
5. 28 - 30

№ 6

Тривалість суягности у вівцематок становить, діб:

1. 114 - 125
2. 125 - 135
3. 135 - 142
4. 147 - 152

№ 7

Із наведеного переліку факторів вказати ті, що враховують для встановлення норм годівлі таких груп овець:

Фактор:

1. Вік
2. Жива маса
3. Виробничий напрям породи
4. Період лактації
5. Інтенсивність статевого використання
6. Фізіологічний стан
7. Період суягности

Група овець:

- А. Барани-плідники
- Б. Вівцематки суягні
- В. Вівцематки лактуючі

№ 8

Витрати кормів на 1 кг приросту живої маси пов'язані з:

1. Попередньою живою масою
2. Показниками середньодобових приростів
3. Вгодваністю тварин

№ 9

Структура стада овець – це _____ статевих і віткових груп овець на певну дату

№ 10

Питома вага вівцематок в структурі стаді залежить від:

1. Породних особливостей овець
2. Зони розведення овець
3. Наявності коштів та засобів для ведення вівчарства
4. Товарної і відтворної скоростиглості молодняка

№ 11

В племінних господарствах отари овець формують за:

1. Класом тварин
2. Віком тварин

№ 12

В товарних господарствах отари овець формують за:

1. Класом тварин
2. Віком тварин

№ 16

Які типи відтворення стада розрізняють в залежності від зміни поголів'я овець на початок і кінець року?

1. Просте
2. Розширене
3. Звужене

№ 13

Потребу в кормах розраховують на _____ поголів'я

№ 14

Вкажіть послідовність технологічних операцій на стригальному пункті під час роботи з вівцями:

1. Захист овець від холоду
2. Купання овець
3. Захист тварин від намокання
4. Голодна витримка
5. Стриження овець

№ 15

Яке слово пропущене в реченні?

Більш об'єктивною порівняно з окомірною є оцінка екстер'єру овець за

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

7. Методи навчання

Методами навчання є способи взаємопов'язаної діяльності викладача зі здобувачами вищої освіти, що спрямовані на засвоєння останніми знань та набуття вмінь і навичок, що передбачені програмою дисципліни.

Під час навчального процесу використовуються такі методи навчання: Залежно від походження інформації: словесні (розповідь, лекція, пояснення, діалог, дискусія, робота з першоджерелами та навчальними матеріалами), наочні (ілюстрування, демонстрація), практичні методи (виконання завдань, написання самостійної роботи, підготовка авторських тез та публічний виступ на семінарах). За характером навчально пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, пошуковий (евристичний), дослідницький. За ступенем керівництва навчальною роботою: самостійна робота під керівництвом, проте без контролю викладача під час написання реферату.

Вивчення програмного матеріалу та набуття професійних компетенцій здобувачами здійснюється у формі: лекційних та практичних занять, самостійної роботи.

8. Форми контролю

Відповідно до обсягу, змісту і структури дисципліну поділено на 3 змістові модулі: продукція овець (1,0 кредити ECTS), селекція овець (1,0 кредит ECTS) та технологія вівчарства (1,0 кредит ECTS).

Контроль знань студентів при вивченні ними дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства” є багатоступеневим і комплексним. Загальна схема системи контролю з дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства” (рис. 1) подана за рівнями та змістом.

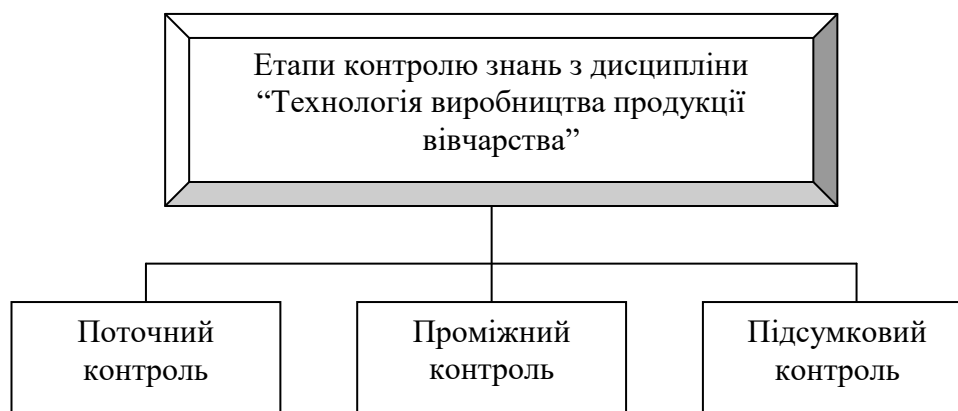

Рис. 1. Загальна схема системи контролю знань студентів

Контрольні питання /тести/ проблемного характеру розроблені для кожної з тем лекційного матеріалу і лабораторних занять дисципліни “Технологія виробництва продукції вівчарства”. Ці завдання подані окремо. Специфіка потокової системи визначення рівня засвоєння знань і рейтингу з дисципліни

полягає в тому, що після кожної лекції і перед кожним лабораторним заняттям практикується коротка /5-6 хвилин/ контрольна робота проблемного характеру. Зміст індивідуальних контрольних робіт в кінці кожної лекції стосується тематики матеріалу цієї ж лекції. Контрольні роботи на початку лабораторних занять стосуються усього пройденого матеріалу на лабораторних заняттях та матеріалу, що вивчається самостійно. Протягом семестру кожний студент має біля 10-12 контрольних робіт. Це дозволяє визначити рівень засвоєння знань, вести необхідну корекцію навчальної роботи і визначати рейтинг студентів з “Технології виробництва продукції вівчарства” за потоковою успішністю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. та «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

Особливості навчально-методичної роботи з технології виробництва продукції вівчарства полягають у широкому використанні натуральної продукції, приладів для об’єктивної оцінки якісних і кількісних показників продуктивності овець та наочних матеріалів у формі великих стендів основних порід овець і окремих елементів технології вівчарства.

Кафедра має унікальну колекцію вовни найбільш поширених порід овець різних країн світу: України, Казахстану, Киргизстану, Туркменистану, Узбекистану, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Литви, Латвії, Естонії, Молдови, Австралії, Нової Зеландії, Аргентини, Уругваю, Південно Африканської Республіки, Англії, Тунісу, Марокко, Монголії, Китаю, Індії, Непалу, Пакистану, Сирії, Ірану, Іраку, Турції, Лівану, Кіпру. Лабораторія має великий запас вовни різних видів для безпосередньої роботи на кожному лабораторному занятті, а також еталони вовни за видами, тониною, довжиною, станом, кольором та загальною оцінкою (класи, сорти). У колекції смушків налічується 41 шкурка,

овчин – 24. У навчальній лабораторії з вівчарства налічується біля 50 найменувань різних приладів та обладнання.

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Штомпель М.В., Вовченко Б.О. Технологія виробництва продукції вівчарства: Навч. видання. К.: Вища освіта, 2005. 343 с.
2. Штомпель М. В. Технологія виробництва продукції вівчарства. Технологія виробництва продукції тваринництва / за ред. О.Т. Бусенка. К.: Вища освіта, 2015. С. 278-319.
3. Технологія виробництва продукції вівчарства : Навчальний посібник /Похил В.І., Помітун І.А., Туринський В.М., Богданова Н.В., Похил О.М., Миколайчук Л.П. К.: ЦП “Компринт”, 2022. 256 с.
4. М'ясо-молочне вівчарство : Підручник / В.М. Туринський, І.І. Антонік, Бондаренко Г.П., Похил В.І. К.: Грамота, 2023. 440 с.
5. Сухарльов В.О., Дерев'янюк О.П. Практикум з виробництва і технології виробництва вовни і баранини: Навчальний посібник. Харків: Еспада, 2003. 144 с.
6. Вівчарство України. Монографія. К.: Аграрна наука, 2017. 614 с.
7. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. К.: Видавничий дім «Слово», 2005. 336 с.
8. Давиденко В.М. Теорія і практика біотехнології використання племінних баранів. Монографія. Миколаїв, 2004. 305 с.
9. Давиденко В.М. Біотехнологічні фактори інтенсифікації відтворення овець. К.: Аграрна наука, 1998. 354 с.
10. Практикум з годівлі с.-г. тварин : навчальний посібник /І.І. Ібатуллін та ін. Київ, 2014. 422 с.
11. Пабат В.О., Маньковський А.Я. Технологія продуктів забою. Київ, 2000.
12. Інструкція з бонітування овець. Інструкція з ведення племінного обліку у вівчарстві та козівництві / [Д.М. Микитюк, А.М. Литовченко, О.В. Білоус та ін.]; Державний науково-виробничий концерн “Селекція”. К., 2003. 154 с.
13. Інструкція з оцінки якості молока корів, овець та кіз у племінному тваринництві / [Д.М. Микитюк, О.В. Білоус, Н.В. Кудрявська та ін.]; Державний науково-виробничий концерн “Селекція”. К. : Арістей, 2008. 28 с.
14. Макар І.А. Пути удешевлення якості шерсті. Київ: УСХА, 1992. 120 с.
15. Туринський В.М., Горлова О.Д., Тимофієв В.П. Технологія виробництва овечих сирів у колективних і фермерських господарствах : Монографія. Київ. БММ, 2000. 135с.
16. Штомпель М.В. Про золоте руно і сірий смушок. К.: Урожай, 1992. 224 с.
17. Програма розвитку галузі вівчарства України на 2012-2020 рр. /Відпов. за вип. Ю.В. Вдовиченко. Нова Каховка: «Пиел», 2013. 62 с.
18. Лисенко М.В., Замазій М.Д. Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин. К.: Лібра, 1999. 448 с.

Інформаційні ресурси

1. Технологія виробництва продукції вівчарства.

http://nubip.edu.ua/sites/default/files/u104/Підручник%20Технологія%20виробництва%20продукції%20вівчарства_0.pdf

2. Породи овець

http://www.vancats.ru/Podvor_ovtsevodstvo_Domashnie%20ovci.htm

3. Перспективи розвитку вівчарства у сільськогосподарських підприємствах західних областей України

http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_17/202_Dynd.pdf

4. Якою є перспектива розвитку вівчарства в Україні, попри семиразове скорочення

<http://www.expres.ua/news/2016/04/03/180693-yakoyu-perspektyva-vivcharstva-ukrayini-popry-semyrazove-skorochennya>

5. <http://buklib.net/books/36099/>

6. http://www.google.ru/url?url=http://lib.vsau.org/index.php/item/161-goat_sheep&rct=j&q=&esrc=s&sa=U&ei=PaKTVaSGLsbVyAPX7qzoBA&ved=0CB8QFjAC&usg=AFQjCNH_TzgQP-V4HCm-N1iX3hHECOIkBQ